

 ARBETSMILJÖ VERKET			Handledning för ackrediterade kontroll- och certifieringsorgan		Ackr. Omr.	Nr.
					9 4	
Handläggare	Verkets ärende	Hänvisning	Datum			
Göran Lundmark	CTM 2003/6184	AFS 2001:6, AFS 1998:4	2003-02-10			

Bedömning av klämrisker på äldre lastbryggor

I och med att kravet på besiktning av ”maskindrivna anordningar vid lastkaj för att utjämna nivåskillnader mellan lastfordon och lastkaj” införts har ett antal objekt vilka tidigare inte varit föremål för första besiktning eller typgranskning blivit besiktningspliktiga. Dessa anordningar har en stor variation i det tekniska utförandet.

Även om återkommande besiktning inte i första hand avser konstruktionsgranskning har ändå ett antal frågor om bedömning av det tekniska utförandet i samband med besiktning kommit upp.

För lastbryggor som inte omfattades av AFS 1993:10, Maskiner och vissa andra tekniska anordningar när de släpptes ut på marknaden eller togs i drift gäller de tekniska kraven i bilaga 1 i AFS 1998:4, Användning av arbetsutrustning.

Klämrisker

Av AFS 1998:4, bilaga 1, punkt 2.9 framgår bl. a. att ”när det finns risk för olyckor på grund av kontakt med arbetsutrustningens rörliga eller på annat sätt farliga delar, skall dessa ha skydd eller skyddsanordningar, som hindrar tillträde till riskområdena eller stoppar farliga funktioner, innan man når riskområdena.”

Framför allt har frågor ställts kring användning av bakgavellyftar som lastbryggor och avsaknad av sidoplåtar på dessa.

En lastbrygga som företer uppenbara kläm- eller klipprisker uppfyller enligt Arbetsmiljöverkets bedömning inte ovannämnda krav i AFS 1998:4. Om en lastbrygga på grund av sin konstruktion medför risk för kläm- eller klippskador, anser verket att kontrollorganet ej kan göra någon annan bedömning än ”lastbryggan erbjuder ej betryggande säkerhet” förrän bristerna åtgärdats och en ny besiktning genomförts.

Enligt 17 § i AFS 2001:6, Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar, skall kontrollorganet snarast meddela till Arbetsmiljöverket om anordningen inte bedöms erbjuda betryggande säkerhet. Meddelande görs lämpligen till Arbetsmiljöinspektionen i det distrikt där anordningen används.

Lennart Ahnström

Göran Lundmark